

Op vrijdag 17 augustus aanstaande hoopt een van Hoorn's bekendste burgers, Joh. M. Ridderikhoff, 85 jaar te worden. Tot de vele kwaliteiten die zijn leven hebben doen schitteren, behoort het kostbare bezit van een ijzeren geheugen. Daaruit met verve puttend, heeft hij in

de afgelopen jaren op ons verzoek het Hart van Hoorn beschreven, zoals dat er in zijn jeugd, rondweg het eerste decennium van deze eeuw, uitzag. Hij herinnert zich de mensen die er woonden, hun zaken, hun huizen, hun levensgewoonten en wat al niet.

Hart van Hoorn: het gaat om Grote- en Kleine Noord, Rode Steen en Kerkstraat (het Kerkplein beschreef hij in dit blad al eerder — dat werd ook de aanleiding hem om méér te vragen), Nieuwstraat, Gouw, Gedempte Turfhaven en Breed, Nieuwsteeg, Lange Kerkstraat, de Ramen enzovoort. Deze kostelijke memoires zullen in vijf afleveringen in „Oud Hoorn” verschijnen.

Het eerste deel behandelt het Grote Noord, gelopen vanaf het Breed, eerst de oostkant van de Witte Engel tot het Nederlandsch Koffiehuis, daarna de westkant van de Zaadmarkt tot het herenhuis van houtkoning Zijp. Veel is er sedertdien veranderd, en verandert er nog vrijwel wekelijks: zaken komen en gaan, panden worden verbouwd.

Er is dan ook in het algemeen van afgezien (want vrijwel onbegonnen werk) om bij de beschrijving van vroeger tegelijk aan te geven, wat er anno 1984 in de betrokken panden gevestigd is: dat kan volgende maand wel weer wat anders zijn.

In de tekst zal men overigens toch bij herhaling aanknopingspunten vinden tussen toen en nu. En wellicht geniet men er nog het beste van, door op een rustige zondag het Grote Noord nog eens helemaal heen en weer te wandelen, met de memoires van Jo Ridderikhoff in de hand. O.

Hart van Hoorn (1)

Joh. M. Ridderikhoff

Links en rechts over het Grote Noord

Van de Witte Engel tot het Nederlandsch Koffiehuis

Wanneer we het Grote Noord betreden en deze winkelpromenade aanschouwen, dan flitsen ook de gedachten: hoe was dit nu in 't begin van deze eeuw?

Het Grote Noord bestond ook toen al als winkelstraat, afgewisseld door ambachtsbedrijven en enige woonhuizen. De winkels waren in het algemeen erg smal en klein. Alles maakte een bekrompen indruk. Om het juist weer te geven, moet men bedenken, dat veel zaken van nu vroeger bestonden uit twee of drie panden.

Laten we eerst denken aan de bestrating nl. geen trottoirs maar blauwe stoepstenen op verschillende hoogten. In het midden hobbelige blauwe keien, waardoor de trambaan liep en aan weerskanten zogenaamde kleine steentjes voor wandelgelegenheid.

Enige keren per dag hoorden we paardengetrappel en de bel van de paardentram Hoorn-Enkhuizen, die haar eindpunt vond waar

nu het Winstonheater staat. Vervolgens luisterden vele venters met paarde- en hondekarren en degenen die met luider stem hun waren aanprezen, het straatbeeld op. In onze herinnering leven nog de namen van tramkoetsier Kruk en conducteur Jan Mak. Te beginnen vanaf het Breed stond eerst links het zeer gerenommeerde café-restaurant De Witte Engel. Het had een fraaie matglazen luifel en op de hoek zweefde een fraai gemodeleerde witte engel, blazende op een bazuin. In de vestibule bevond zich een trap naar de particuliere vertrekken boven en een trap naar het souterrain, waar de keuken was. In de grote zaal beneden — het restaurant — stonden ook drie biljarts en voerde halverwege een trap naar de grote bovenzaal. Beneden was voorts een balzaal, waarin ook toneelvoorstellingen, vergaderingen en veilingen werden gehouden. Die veilingen van huizen en land trokken grote belangstelling, en dat gold met name voor de traditionele Kerstveilingen in de week voor Kerstmis, waar vele huizen en stukken land onder de hamer kwamen voor een propvolle zaal. Daar bevonden zich mede een aantal lieden — meestal dezelfde — die er steeds op uit waren strijkgeld te halen en bekend stonden als „de gouden ploeg”. Talloze vergaderingen en andere